

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport

CEIP VIRGEN DEL ROSARIO

C/ GABRIELA MISTRAL 4
46900 TORRENT (VALÈNCIA)

Tel.: 961205120

46008698@gva.es

IÈNCIES NATURALS

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA CURS 2021-22

5e NIVELL D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

La següent programació didàctica ha estat s'adequa a l'acord de la Comissió de coordinació pedagògica del centre celebrada el dia 8 de juliol de 2020 en l'aplicació de l'Ordre 365/2020, de 22 d'abril, del Ministeri d'Educació i Formació Professional per la qual s'estableixen el marc i les directrius d'actuació per al tercer trimestre del curs 2019/2020 i l'inici del curs 2020/2021 i de la Resolució de 4 de maig de la Secretaria Autonòmica d'Educació i Formació Professional.

INTRODUCCIÓ.

La programació que tot seguit presente és entesa com un **instrument de planificació del meu treball** per al present curs escolar i que conté una justificació, una contextualització i una explicació dels diferents elements curriculars. A més, presente l'organització d'objectius seleccionats, les competències clau del currículum amb les què estan relacionats, els continguts, la metodologia, els criteris d'avaluació, etc., inclosos al **Decret 108/2014**, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i es desenvolupa l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana, en funció de la normativa vigent, les característiques de l'entorn, del centre i del meu alumnat, per al **5é curs** d'Educació Primària, a l'àrea de **Ciències de la Naturalesa**.

Esta programació està configurada a través de la proposta del llibre *Arrels 5*, d'Edicions Bromera, que pretén contribuir a la introducció de la ciència i del mètode científic com a instrument d'aprenentatge i reflexió, fonamental per a bastir uns procediments de treball adequats i que proporcionen independència i capacitat per a progressar en l'autogestió del coneixement a través de la curiositat i que seran, imprescindibles per a l'adquisició de la resta d'aprenentatges curriculars.

Els materials que es presenten en el mateix van a ser adaptats a propostes metodològiques variades i, per tant, el llibre de text no es va a convertir en el centre de l'activitat de la meua aula, sinó que el vaig a inserir a la mateixa i em va a servir per a completar el conjunt d'experiències relacionades amb l'aprenentatge de la ciència i el mètode científic.

Respecte a la seua **justificació legal**, la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (**LOE**), modificada per la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la Millora de la Qualitat Educativa (**LOMCE**), en el seu **article 91** sobre les **funcions del professorat** determina que, entre altres, he de realitzar les següents: "La programació i l'ensenyament de les àrees, matèries i mòduls que tinguen

encomanats.” Per altre costat, el **Reial Decret 126/2014**, de 28 de febrer, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'Educació Primària, determina en el seu **article 3.2** que “els centres docents desenvoluparan i completaran, en el seu cas, el currículum de les diferents etapes i cicles en ús de la seua autonomia”. El D108/2014 fixa en el seu article 11 els elements que, com a mínim, han de constar en les programacions didàctiques.

El propi **D108/2014** i la seua modificació pel **D88/2017**, de 7 de juliol, del Consell, pel qual es modifica este Decret, serviran de base en tots els aspectes curriculars de la meua Programació. Per últim, dir que he tingut en compte l'**Ordre ECE/365/2015**, de 21 de gener, per la què es descriuen les **relacions** entre les **competències**, els **continguts** i els **críteris d'avaluació** de l'Educació Primària, ja que l'**objectiu** és **potenciar l'aprenentatge per competències**, integrant-les a la resta d'elements curriculars per propiciar una renovació en la pràctica docent i en el procés d'ensenyament i aprenentatge.

Normativa derivada per adaptar la meua programació a la situació derivada per la COVID-19.

L'adquisició eficaç d'estes **competències clau del currículum**, per part del meu l'alumnat i la seua contribució a l'aconseguiment dels objectius de l'etapa educativa, des d'un caràcter transversal i interdisciplinari, exigeix el disseny **d'activitats** que permeten al meu alumnat avançar cap els resultats d'aprenentatge de més d'una competència a la vegada.

Sobre la **justificació pràctica**, és a dir, les seues **finalitats**, ressalte les següents: ser un **instrument de planificació, desenvolupament i avaluació** del procés d'ensenyament i aprenentatge; **facilitar al màxim la meua pràctica docent**; assegurar la **coherència entre les intencions educatives i la pràctica** a l'aula; servir de **guia i referent** per a programar les **Unitats Didàctiques Integrades**; oferir el **marc de referència** per organitzar les mesures d'atenció a la diversitat del meu alumnat; **augmentar la meua competència com a professional** de l'ensenyament i **potenciar el treball d'equip** de tot el professorat.

Però, **com cal fer una Programació Didàctica?** Doncs, l'**article 12** del **D108/2014** determina els **passos que s'han de seguir** per a la seua correcta elaboració.

Tot seguit, presente la seua seqüència de forma resumida: **primer**, la Comissió de Coordinació Pedagògica (COCOPE) marca les directrius, reparteix les tasques i planteja un calendari de treball; **segon**, els Equips Docents, juntament amb els especialistes, elaboren les Programacions Didàctiques seguint les directrius i el pla de treball marcats, coordinats Per la Direcció d'Estudis; **tercer**, el/la

director/a del centre comprova que les Programacions Didàctiques continguen els elements segons la normativa; en **quart** i últim lloc, la Inspecció d'Educació supervisa i realitza el seu seguiment.

La Programació que presente es **contextualitza** al **CEIP Virgen del Rosario**, a la ciutat de Torrent, província de València, on des de fa uns anys, la incorporació d'alumnat estranger és molt significativa. Actualment, trobem xiquets i xiquetes de més de 20 països del món i el fet que tinguen costums i cultures diferents ens ha portat a plantejar-se molts interrogants sobre la nostra pràctica educativa que van molt més enllà d'aconseguir la competència lingüística en els dos idiomes oficials de la Comunitat. Estem convençuts que la millor manera d'evitar la discriminació i el racisme és preservar la identitat de cada grup, conèixer i acceptar la diversitat per tal d'aconseguir la comprensió i l'enteniment. Totes les mesures educatives estan recollides al programa "Nuestro cole es de colores".

En referència als **llocs docents** són els que corresponen d'acord amb l'**Ordre 12/2013**, de 14 de març, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es fixen els criteris per a la determinació de les relacions de llocs de treball i es publiquen les **plantilles** tipus de les Escoles Infantils de II Cicle, dels Col·legis Públics d'Educació Primària i dels Centres d'Educació Especial de titularitat de la Generalitat Valenciana.

Respecte al **projecte lingüístic**, el centre presenta, en Educació Primària, un **Programa d'Educació Plurilingüe i Intercultural (Llei 4/2018)**, on el 57% de les matèries s'estudien en valencià, un 26% en castellà i un 17% en anglès.

Per últim, i per a aconseguir el bon funcionament del centre, este disposa d'una sèrie de **documents organitzatius bàsics** com són: el Projecte Educatiu (**PEC**), la Concreció Curricular, la

Programació General Anual (**PGA**), el Pla de Foment Lector (**PFL**), el Pla d'Acció Tutorial (**PAT**), el **Pla d'Igualtat i Convivència (PIC)**, el Pla d'Atenció a la Diversitat i Inclusió Educativa (**PADIE**), el Pla d'Actuació per a la Millora (**PAM**), el **Plans de transició entre etapes**, i el **Pla d'Autoprotecció**, a més del Projecte Lingüístic del Centre (**PLC**) que he nomenat anteriorment.

2, 3 I 4 OBJECTIUS DE L'ÀREA VINCULATS AMB COMPETÈNCIES CLAU DEL CURRÍCULUM I CONTINGUTS I CRITERIS D'AVUACIÓ.

ÀREA DE CIÈNCIES DE LA NATURALES

2.2 OBJECTIUS ESPECÍFICS DE L'ÀREA PER A L'ETAPA D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA.

1. Descriure la funció de relació en l'ésser humà i conèixer els processos implicats en aquesta, i l'anatomia i les funcions de les estructures dels òrgans dels sentits.
2. Identificar i conèixer el funcionament dels principals aparells, òrgans i sistemes del cos humà per a realitzar la funció de relació.
3. Valorar i adaptar estils de vida saludables.
4. Conèixer algunes malalties com una manera de preservar i cuidar la salut.
5. Identificar, descriure i classificar els principals grups de plantes.

els diferents nivells d'organització dels éssers vius.

7. Identificar els components d'un ecosistema i analitzar les relacions entre els éssers vius que en formen part.

8. Conéixer els factors que contribuïxen al deteriorament dels ecosistemes i valorar les iniciatives que afavorixen el seu manteniment.

9. Identificar els principals elements del seu entorn natural, analitzant-ne les característiques més rellevants.

10. Valorar l'entrega d'aquelles persones que es dediquen, de forma altruista, a la cura i a la millora del patrimoni natural.

11. Adoptar actituds que contribuïsquen activament a la conservació i a la millora del medi ambient i del patrimoni natural.

12. Diferenciar les propietats, els estats i els canvis de la matèria.

13. Identificar les manifestacions de l'energia, els seus orígens i transformacions, amb una atenció especial a l'energia elèctrica.

14. Diferenciar els tipus de màquines i els operadors que les formen. Relacionar les forces, les màquines i les seues aplicacions.

15. Analitzar i enumerar les propietats dels materials, substàncies i objectes que s'usaran.

16. Desenvolupar actituds de respecte de les normes de cura, higiene i seguretat en la realització dels treballs i en la manipulació de les substàncies i dels aparells.

17. Construir esquemes, mapes de conceptes, fitxes i altres instruments que permeten organitzar la informació.

18. Practicar les qualitats bàsiques del pensament científic: objectivitat, reflexió, planificació, rigor, causalitat, etc.

19. Desenvolupar actituds de valoració positiva dels treballs ben planificats, executats i avaluats, propis i aliens.

20. Participar en activitats de grup adoptant un comportament constructiu i de respecte pels altres companys i companyes i interioritzar les normes de funcionament democràtic en el grup escolar.

COMPETÈNCIES CLAU DEL CURRÍCULUM

1 ^a	Comunicació lingüística (CCL)
2 ^a	Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia (CM)
3 ^a	Competència digital (CD)
4 ^a	Aprendre a aprendre (CAA)
5 ^a	Competències socials i cíviques (CSC)
6 ^a	Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor (SIEE)
7 ^a	Consciència i expressions culturals (CEC)

BLOC 1- INICIACIÓ A L'ACTIVITAT CIENTÍFICA

OBJE C-TIUS D'ÀR EA	CONTINGUTS	CRITERIS D'AVUACIÓ	CC
18	Formulació d'interrogants a partir d'un problema o qüestió. Contrastació de dades de diferents fonts. Realització de projectes d'experimentació i/o investigació sobre continguts científics. Desenrotllament d'hàbits de treball entorn de l'activitat científica. Ús de diferents fonts d'informació, de diversos materials, així com les TIC, complint les mesures necessàries de protecció i seguretat.	BL1.1 Planificar una indagació a partir de preguntes en què, amb l'ajuda del docent, es relacionen diversos fets relacionats amb el ser humà i la salut, els sers vius, matèria i l'energia i la tecnologia o que impliquen la interacció entre les dinàmiques del medi natural i l'acció humana referides a Espanya i la Comunitat Valenciana, determinant els conceptes clau i establint els mètodes i instruments més adequats.	CMCT CAA
17	Localització, selecció, tractament i organització de la informació de manera eficient i responsable per mitjà de ferramentes de busca i visualització digital aplicant estratègies de filtrat senzilles i configurant les seues característiques més usuals en dispositius TIC.		
19	Organització i representació de la informació de manera creativa utilitzant ferramentes digitals d'edició i presentació senzilles que permeten incloure-hi formats de caràcter, la manipulació bàsica d'imatges i/o àudio/vídeo.	BL1.2 Obtindre de manera autònoma informació seguint pautes d'observació sistemàtica sobre fets i fenòmens del seu entorn, reconeixent els canvis provocats per les seues interaccions i registrar la informació per mitjà de textos utilitzant mitjans	CMCT CD CAA

19	<p>Emmagatzematge de la informació digital per mitjà d'aplicacions de gestió de la informació i servicis en xarxa, seguint un esquema de classificació senzill. Respecte per les llicències d'ús, modificació i distribució de continguts reutilitzats generats per altres.</p> <p>Ús de les ferramentes més comunes de les TIC o d'un entorn virtual d'aprenentatge per a conversar amb la resta del grup amb la finalitat de planificar el treball, aportar idees constructives pròpies, comprendre les idees alienes, etc., i compartir informació i recursos.</p> <p>Lectura de textos propis de la temàtica a investigar.</p> <p>Iniciació a l'activitat científica. Aproximació experimental a algunes qüestions.</p> <p>Utilització de gràfiques, taules, mapes. Argumentació de conclusions.</p> <p>Exposició oral de conclusions d'una experiència juntament amb una opinió personal.</p>	<p>digitals d'emmagatzematge i cuidant del seu bon ús i manteniment</p> <p>BL1.3. Elaborar i utilitzar gràfiques, taules i mapes per a representar la informació, destacant algunes conclusions sobre la base de les dades i assenyalant possibles discrepàncies o irregularitats entre elles.</p>	CCLI CAA
17	<p>Planificació i presentació de projectes i informes per a comunicar resultats.</p> <p>Ús de textos informatius.</p> <p>Responsabilitat davant del benestar del grup.</p> <p>Participació en la planificació, presa de decisions i avaluació del grup.</p> <p>Escolta de les aportacions alienes i acceptació d'altres punts de vista.</p>	<p>BL1.4. Comunicar oralment i per escrit (text informatiu) de manera simplificada el procés d'indagació seguit i el resultat d'una experiència realitzada utilitzant el vocabulari propi i fent ús de les TIC.</p> <p>BL1.5. Actuar de manera eficaç en equips de treball, acceptant el seu rol i la seua tasca i esforçant-se per a aconseguir metes comunes, fent aportacions i</p>	CCLI CAA CSC CAA SIEE

20	<p>Aportació d'idees pròpies constructives. Desenrotllament d'estratègies per a resoldre conflictes a través del diàleg. Reconeixement del treball alié. Responsabilitat del treball personal per a aconseguir una meta col•lectiva. Iniciativa.</p>	<p>valorant les dels altres, utilitzant el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.</p>	CAA SIEE
19	<p>Desenrotllament de projectes en equip, transformant idees en accions i complint la part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Col•laboració i compartició de plans, informació i recursos. Sensibilitat i comprensió dels punts de vista dels altres. Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Adaptació als canvis. Resiliència, superació obstacles i fracassos. Aprenentatge autònom.</p>	<p>BL1.6. Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració i l'esforç mentres les realitza, adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, intentant resoldre els dubtes pels propis mitjans i fent-se preguntes i buscant ajuda si en necessita.</p>	CAA SIEE
19	<p>Ús d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Obtenció i ús eficaç de la informació. Busca d'orientació o ajuda quan la necessita de manera precisa. Planificació, organització i gestió de projectes individuals o col•lectius. Establiment d'estratègies de supervisió. Selecció de la informació tècnica i els materials. Presa de decisions i calibratge d'oportunitats i riscos.</p>	<p>BL1.7. Planificar la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials, modificar-lo mentres es desenrotlla, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació.</p>	CAA SIEE
18	<p>Avaluació del projecte i del producte amb ajuda de guies. Millora</p>		
19	<p>del producte i del procés després de l'avaluació.</p>		

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport

CEIP VIRGEN DEL ROSARIO

C/ GABRIELA MISTRAL 4
46900 TORRENT (VALÈNCIA)

Tel.: 961205120

46008698@gva.es

--	--	--	--

BLOC 2.- EL SER HUMÀ I LA SALU

OB JEC-TIUS	CONTINGUTS	CRITERIS D'AVUACIÓ	CC
----------------	------------	--------------------	----

D' ÀREA			
1,2	Anatomia i fisiologia del cos humà: aparells i sistemes. Funció de relació. Ús de programes i aplicacions d'anatomia del cos humà. Efectes saludables de les activitats esportives. Efectes nocius del consum d'alcohol i de drogues. Pràctiques bàsiques de primers auxilis.	BL2.1. Identificar i localitzar els principals òrgans implicats en la funció de relació del cos humà per mitjà de l'ús de les TIC de manera eficient i responsable.	CMCT
1,2	Prevenió dels riscos per a la salut psicològics derivats de l'ús de les TIC, trobant un equilibri entre el món real i el món virtual. Acceptació de les diferències, possibilitats i limitacions	BL2.2. Realitzar de manera habitual activitats físiques i esportives i relacionar-ne la pràctica amb l'adequat funcionament del cos i reconèixer els efectes nocius del consum d'alcohol i de drogues.	CMCT SIEE
1,4	Aplicació d'hàbits de relació social i respecte de la diversitat.	BL2.3. Reconèixer emocions i sentiments propis i aliens, reconeixent-ne la importància i posant-se en el lloc d'altres, reflexionant i extraient conclusions per a expressar-se mostrant empatia de manera respectuosa i creativa.	SIEE
3,4			

BLOC 3.- ELS ÈSSERS VIUS

OB JEC-TIUS	CONTINGUTS	CRITERIS D'AVUACIÓ	CC

D' ÀREA			
6	Estructura interna dels sers vius: cèl·lules, teixits, òrgans, aparells i sistemes.	BL3.1. Identificar i explicar l'estructura interna dels sers vius: cèl·lules, teixits, òrgans, aparells i sistemes, reconeixent-ne les principals característiques i les funcions, a través de l'ús eficient i responsable de les TIC.	CMCT
6	Ús de programes i aplicacions informàtiques.		
5	Classificació dels animals en relació amb les seues funcions vitals: nutrició (carnívors, herbívors, omnívors), reproducció (sexual, asexual).		
11			
7			
5	Nutrició i reproducció de les plantes.		
7			
5,6,8,9,1	Ús d'aplicacions informàtiques, vídeos, documentals, etc.		
0	Poblacions, comunitats i ecosistemes.		
	Ecosistemes terrestres i aquàtics.		
	Principals ecosistemes de la Comunitat Valenciana.		
	Causes d'extinció d'espècies en ecosistemes terrestres i aquàtics.		
	El medi ambient i la seua conservació en el treball de camp: excursions, visites, eixides per l'entorn, etc.	BL3.2. Observar i identificar nivells de classificació del sers vius atenent la funció de nutrició i la reproducció, per mitjà de l'ús eficient i responsable de les TIC.	CMCT
		BL3.3. Observar i identificar característiques i components d'ecosistemes terrestres i aquàtics, així com els principals ecosistemes de la Comunitat Valenciana i algunes causes de l'extinció d'espècies, reconeixent accions de conservació i millora del medi ambient i proposant actuacions del ser humà per a la seua cura.	CMCT CSC

OB JEC-TIUS D' ÀREA	CONTINGUTS	CRITERIS D'AVUACIÓ	CC
12	Propietats generals (massa i volum) i propietats específiques de la matèria (brillantor, color, densitat, etc.).	BL4.1. Aplicar els procediments per a la mesura de la massa i el volum, a través de l'experimentació.	CMCT
13	<p>Fonts d'energia renovables i no renovables. Desenrotllaments sostenibles i equitatius. Hàbits de consum responsable de l'energia.</p> <p>Els estats de la matèria i les seues propietats: sòlids, líquids i gasos.</p>	<p>BL4.2. Diferenciar les fonts d'energies, l'origen i les matèries primeres, identificar les conseqüències d'un mal ús de l'energia, i reconèixer algunes actuacions que afavorixen el seu desenrotllament sostenible.</p> <p>BL4.3. Planificar i realitzar experiències senzilles per a reconèixer els estats de la matèria i les seues propietats, respectant les normes d'ús, de seguretat i de conservació d'instruments i de materials de treball.</p>	<p>CMCT CSC</p> <p>CMCT SIEE</p>

OBJEC-TIUS D'ÀREA	CONTINGUTS	CRITERIS D'AVUACIÓ	CC
14 17 19 20	<p>Màquines simples i compostes; tipus de palanques Aparells simples i fonts d'energia.</p> <p>Anàlisi d'estructures d'objectes i màquines senzilles del nostre entorn més immediat i construcció d'objectes i/o màquines senzilles que complisquen una funció o condició per a resoldre un problema a partir de peces modulars (pont, tobogan, escala, etc.). Classificació i resolució de problemes tècnics d'aplicacions i dispositius de les TIC senzills de manera guiada.</p> <p>La ciència: present i futur de la societat. La presència de la ciència i la tecnologia en la societat, en l'escola, en la llar, en el treball, en la cultura i l'oci. Beneficis i riscos de les tecnologia i productes.</p>	<p>BL5.1. Explorar i classificar màquines i aparells segons la font d'energia utilitzada, per a descriure els principis bàsics de funcionament i la seua utilitat.</p> <p>BL5.2. Realitzar experiències senzilles amb palanques, explicant- ne els resultats i actuant segons les instruccions i normes de seguretat.</p> <p>BL5.3. Dissenyar i construir objectes o màquines senzilles que complisquen una funció o condició proporcionant informació sobre quines estratègies han utilitzat i avaluant el resultat.</p> <p>BL5.4. Qüestionar i debatre la importància de la tecnologia en la vida quotidiana, els seus beneficis i els riscos que impliquen i reconèixer la seua contribució a la satisfacció de necessitats humanes en l'escola, en la llar, en el treball, en la cultura i l'oci.</p>	<p>CMC T CSC</p> <p>CMCT CSC</p> <p>CMCT SIEE</p> <p>CMCT CSC</p>

5. UNITATS DIDÀCTIQUES.

En la programació de les unitats didàctiques consten els continguts, els criteris d'avaluació i els estàndards d'aprenentatge avaluable vinculats a aquests, els descriptors que treballen els objectius específics de cada unitat i les competències bàsiques vinculades a cada proposta de treball de les que apareixen en el llibre *Arrels 5 –Projecte Explora*, d'Edicions Bromera.

Tanmateix, totes les actuacions i propostes que fan referència a una major concreció dels continguts dels diferents àmbits que es pretenen assolir en cada activitat que faig a l'aula, com d'avaluació, desenvolupament metodològics de cadascuna de les activitats, les estratègies d'aplicació, propostes de motivació i propostes de variacions d'activitats les trobe a la guia didàctica del mateix.

DISTRIBUCIÓ DE LES 6 UNITATS DIDÀCTIQUES.

TRIMESTRE	Nº	TITOL
1º	1	L'aparell locomotor
2º	2	L'aparell locomotor
	3	La funció de relació i els sentits
3º	4	Els éssers vius
	5	El món vegetal
	56	Els ecosistemes

CIÈNCIES DE LA NATURA 5^è

UNITAT DIDÀCTICA: 1

L'APARELL LOCOMOTOR

CONTINGUTS	COMPETÈNCIES CLAU	CRITERIS D'AVALUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE
<ul style="list-style-type: none"> Anatomia i fisiologia del cos humà: aparells i sistemes. Estructura interna dels éssers vius: cèl·lules, teixits, òrgans, aparells i sistemes. Efectes saludables de les activitats esportives. Parts i òrgans del cos humà i les seues funcions. Pràctiques bàsiques de primers auxilis: les fractures. 	<p>Comunicació lingüística.</p> <p>Descripció i comentari d'imatges.</p> <p>Lectura comprensiva de textos i esquemes gràfics.</p> <p>Expressió oral d'idees i opinions.</p> <p>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Identificar i localitzar els principals òrgans implicats en la realització de les funcions vitals del cos humà. Identificar i explicar l'estructura interna dels éssers vius: cèl·lules, teixits, òrgans, aparells i sistemes. Realitzar de forma habitual activitats físiques i esportives i 	<ul style="list-style-type: none"> Identifica i localitza els òrgans implicats en la realització de les funcions vitals del cos humà: relació (aparell locomotor). Identifica i coneix el funcionament del cos humà, la localització de les parts, forma, estructura, funcions...

<ul style="list-style-type: none"> • Iniciació a l'activitat científica. Aproximació experimental a algunes qüestions. • Realització de projectes d'experimentació i/o investigació sobre continguts científics. • Exposició oral de conclusions d'una experiència juntament amb una opinió personal. • Utilització de taules, gràfiques i mapes. • Obtenció i ús eficaç de la informació. • Utilització de diferents fonts d'informació. • Desenvolupament d'hàbits de treball al voltant de l'activitat científica. 	<p>Formulació d'hipòtesis.</p> <p>Coneixement dels conceptes de cèl·lula, teixit, òrgan, sistema i aparell.</p> <p>Coneixement dels tipus de teixits.</p> <p>Coneixement del sistema ossi en l'aparell locomotor.</p> <p>Coneixement dels ossos que formen l'esquelet.</p> <p>Coneixement del sistema muscular en l'aparell locomotor.</p> <p>Coneixement del músculs del cos.</p> <p>Coneixement d'un múscul pel seu aspecte.</p> <p>Coneixement de les lesions del sistema muscular.</p> <p>Coneixement de la funció de l'escalfament.</p> <p>Coneixement de les lesions de la columna vertebral.</p>	<p>relacionar-ne la pràctica amb el bon funcionament del cos.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Interpretar imatges, esquemes i gràfiques. - Comunicar oralment i per escrit de manera simplificada el procés d'indagació seguit i el resultat d'una experiència realitzada. - Obtenir de manera autònoma informació seguint pautes d'observació sistemàtica sobre fets i fenòmens del seu entorn. - Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantenir la concentració i l'esforç mentre les du a terme. 	<ul style="list-style-type: none"> - Identifica i valora la pràctica d'exercici físic com un hàbit saludable. - Interpreta correctament les representacions gràfiques relacionades amb l'anatomia i la fisiologia humanes. - Completa amb coherència buits en imatges, esquemes i gràfiques. - Du a terme experiències senzilles: plantejant problemes, enunciant hipòtesis, seleccionant el material necessari, extraient conclusions i comunicant els resultats. - Utilitza diferents fonts per a la recerca d'informació. - Compara i contrasta la informació abans d'utilitzar-la.
--	---	--	--

	<p>Coneixement de la prevenció de la prevenció de les lesions de la columna vertebral.</p> <p>Realització d'un experiment amb un os.</p> <p>Coneixement de l'elaboració d'un mapa d'idees.</p> <p>Competència digital.</p> <p>Ús racional dels aparells tecnològics.</p> <p>Aprendre a aprendre.</p> <p>Comprensió de l'estructura complexa de l'ésser humà.</p> <p>Diferenciació de les parts d'una cèl·lula i les funcions que tenen.</p> <p>Establiment de la relació entre òrgan, sistema i aparell.</p> <p>Interiorització de la necessitat de fer un escalfament abans d'una activitat física.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Utilitzar vocabulari propi del camp semàntic de l'anatomia i fisiologia humanes en diverses llengües. 	<ul style="list-style-type: none"> - Interpreta i sap què s'ha de fer en cada tasca. - Manté la concentració i l'esforç davant les dificultats. - Busca solucions davant d'un dubte pels propis mitjans. - Utilitza el vocabulari de la unitat en les seues produccions orals i escrites.
--	--	---	---

	<p>Prevenió de riscos per a la salut.</p> <p>Recerca d'informació.</p> <p>Classificació de la informació.</p> <p>Elaboració d'un mapes d'idees.</p> <p>Recerca d'informació per a la solució de les tasques proposades.</p> <p>Interpretació d'esquemes gràfics.</p> <p>Repàs dels continguts estudiats en la unitat.</p> <p>Competències socials i cíviques.</p> <p>Responsabilitat davant del benestar del grup.</p> <p>Desenvolupament d'estratègies per a resoldre conflictes a través del diàleg.</p> <p>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</p> <p>Argumentació de les respostes.</p> <p>Aportació d'idees.</p>		
--	---	--	--

	<p>Resolució d'exercicis per a autoavaluar el grau d'assoliment dels continguts treballats a la unitat.</p>		
--	---	--	--

UNITAT DIDÀCTICA: 2

LA FUNCIÓ DE RELACIÓ I ELS SENTITS

CONTINGUTS	COMPETÈNCIES CLAU	CRITERIS D'EVALUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE
<ul style="list-style-type: none"> Anatomia i fisiologia del cos humà: aparells i sistemes. Funció de relació i els sentits. 	<p>Comunicació lingüística.</p> <p>Descripció i comentari d'imatges.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Identificar i localitzar els principals òrgans implicats en la realització de les funcions vitals del cos humà. 	<ul style="list-style-type: none"> Identifica i localitza els òrgans implicats en la realització de les funcions vitals del cos humà: relació (aparell locomotor i sistema nerviós).

<ul style="list-style-type: none"> • Parts i òrgans del cos humà i les funcions d'aquests. • Acceptació de les diferències, possibilitats i limitacions. • Aplicació d'hàbits de relació social i respecte de la diversitat. • Efectes nocius del consum d'alcohol i de drogues. • Localització, selecció, tractament i organització de la informació de manera eficient i responsable per mitjà d'eines de cerca i visualització digital. • Utilització de taules, gràfics i mapes. • Obtenció i ús eficaç de la informació. • Utilització de diferents fonts d'informació. 	<p>Lectura comprensiva de textos i esquemes gràfics.</p> <p>Expressió oral d'idees i opinions.</p> <p>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.</p> <p>Formulació d'hipòtesis.</p> <p>Coneixement del sistema Braille per a persones invidents.</p> <p>Coneixement de la funció dels sistemes nerviós i endocrí en la funció de relació.</p> <p>Coneixement de les parts del sistema nerviós.</p> <p>Coneixement de les neurones com a components dels sistema nerviós.</p> <p>Coneixement de la funció del sistema endocrí.</p> <p>Coneixement de les glàndules principals del sistema endocrí.</p> <p>Coneixement dels cinc sentits de l'ésser humà: vista, oïda, olfacte, gust i tacte.</p> <p>Coneixement dels òrgans dels sentits i les seues funcions.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Reconéixer emocions i sentiment propis i aliens, reconeixent-ne la importància i posant-se en el lloc de l'altre. - Reconéixer els efectes nocius del consum d'alcohol i de drogues. - Interpretar imatges i elaborar esquemes, gràfics i mapes d'idees. - Comunicar oralment i per escrit de manera simplificada el procés d'indagació seguit i el resultat d'una experiència realitzada. 	<ul style="list-style-type: none"> - Reflexiona i extrau conclusions per a expressar-se mostrant empatia de manera respectuosa i creativa. - Reconeix els efectes nocius de l'alcohol i les drogues en el cos. - Interpreta correctament les representacions gràfiques relacionades amb l'anatomia i la fisiologia humanes. - Completa amb coherència buits en imatges, esquemes i gràfiques. - Du a terme experiències senzilles: plantejant problemes, enunciant hipòtesis, seleccionant el material necessari, extraient conclusions i comunicant els resultats. - Utilitza diferents fonts per a la recerca d'informació.
--	---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolupament d'hàbits de treball al voltant de l'activitat científica. • Escolta de les aportacions alienes i acceptació d'altres punts de vista. 	<p>Coneixement d'alguns problemes amb els òrgans i els sistemes.</p> <p>Coneixement d'alguns consells per a mantenir sans els sentits.</p> <p>Coneixement d'altres formes de comunicació: l'alfabet dactilològic i l'alfabet Braille.</p> <p>Coneixement sobre avanços tecnològics: l'implant coclear.</p> <p>Coneixement de com elaborar un esquema.</p> <p>Coneixement de Ramón y Cajal com un dels investigadors espanyols més importants.</p> <p>Coneixement dels efectes nocius de l'alcohol, el tabac i les drogues en l'organisme i els sentits.</p> <p>Competència digital.</p> <p>Ús racional dels aparells tecnològics: el microscopi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Obtenir de manera autònoma informació seguint pautes d'observació sistemàtica sobre fets i fenòmens del seu entorn. - Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantenir la concentració i l'esforç mentre les du a terme. - Utilitzar vocabulari propi del camp semàntic de l'anatomia i la fisiologia humanes en diferents llengües. 	<ul style="list-style-type: none"> - Compara i contrasta la informació abans d'utilitzar-la. - Interpreta i sap què s'ha de fer en cada tasca. - Manté la concentració i l'esforç davant les dificultats. - Busca solucions davant d'un dubte pels propis mitjans. - Utilitza el vocabulari de la unitat en les seues produccions orals i escrites.
---	---	--	--

	<p>Aprende a aprender.</p> <p>Reconeixement dels sistemes encarregats de relacionar l'organisme amb l'exterior: sistema nerviós i l'endocrí.</p> <p>Identificació de les parts del sistema nerviós.</p> <p>Identificació de les glàndules principals del sistema endocrí i la funció que tenen.</p> <p>Reconeixement dels sentits propis de l'ésser humà.</p> <p>Identificació dels òrgans dels sentits i les seues funcions.</p> <p>Identificació dels símptomes de malalties relacionades amb els òrgans i els sistemes.</p> <p>Interiorització de consells per a tenir cura dels sentits.</p> <p>Comprensió de la discapacitat visual en l'ésser humà.</p> <p>Comprensió d'alfabets especials: alfabet dactilològic i alfabet Braille.</p>		
--	--	--	--

	<p>Identificació de l'alfabet Braille amb les lletres del nostre alfabet per a escriure una frase.</p> <p>Identificació dels signes propis de l'alfabet dictalògic amb les lletres de l'alfabet llatí per a dir el nom.</p> <p>Reconeixement de Ramón y Cajal com el descobridor de les connexions neuronals.</p> <p>Compleció i elaboració d'un esquema.</p> <p>Recerca i classificació d'informació.</p> <p>Repàs dels continguts estudiats en la unitat.</p> <p>Competències socials i cíviques.</p> <p>Responsabilitat davant del benestar del grup.</p> <p>Interés per la conversa i l'intercanvi d'idees.</p> <p>Desenvolupament d'estratègies per a resoldre conflictes a través del diàleg.</p> <p>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</p>		
--	--	--	--

	<p>Aportació d'idees i argumentació de les respostes.</p> <p>Consideració dels efectes perjudicials de no cuidar els òrgans dels sentits.</p> <p>Resolució d'exercicis per a autoavaluar el grau d'assoliment dels continguts treballats a la unitat.</p> <p>Consciència i expressions culturals.</p> <p>Valoració de les diferents representacions culturals realitzades amb alfabetos especials.</p>		
--	---	--	--

ACTIVITAT COMPLEMENTÀRIA: TREBALL PER EQUIPS D'INVESTIGACIÓ DELS ÒRGANS DELS SENTITS I EXPOSICIONS ORALS

UNITAT DIDÀCTICA: 3

Els éssers vius.

CONTINGUTS	COMPETÈNCIES CLAU	CRITERIS D'EVALUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE
<ul style="list-style-type: none"> Estructura interna dels éssers vius: cèl·lules, teixits, òrgans, aparells i sistemes. Classificació dels animals en relació amb les seues funcions vitals: reproducció sexual i asexual. Classificació dels éssers vius: els cinc 	<p>Comunicació lingüística.</p> <p>Descripció i comentari d'imatges. Lectura comprensiva de textos i esquemes gràfics. Expressió oral d'idees i opinions.</p> <p>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.</p> <p>Formulació d'hipòtesis. Coneixement de les primeres formes de vida a la Terra. Coneixement de les funcions vitals dels éssers vius: reproducció, nutrició i relació.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Identificar i explicar l'estructura interna dels éssers vius: cèl·lules, teixits, òrgans, aparells i sistemes, reconeixent-ne les principals característiques i funcions, a través de l'ús eficient i responsable de les TIC. Conèixer diferents nivells de classificació dels éssers vius tenint-ne en compte les característiques i 	<ul style="list-style-type: none"> Identifica i coneix l'estructura interna dels éssers vius. Distingeix entre éssers unicel·lulars i pluricel·lulars. Identifica i explica les diferències entre éssers vius i éssers inerts. Diferencia entre sensibilitat i excitabilitat.

<ul style="list-style-type: none"> regnes. Desenvolupament de projectes en equip, transformant idees en accions i complint la part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Col·laboració i compartició de plans, informació i recursos. Reconeixement del treball alié. Responsabilitat del treball personal per a aconseguir una meta col·lectiva. Aportació d'idees pròpies constructives. Localització, selecció, tractament i organització de la informació de manera eficient i responsable per mitjà d'eines de 	<p>Coneixement de l'existència d'éssers vius i éssers inerts.</p> <p>Comprensió dels conceptes de sensibilitat i excitabilitat.</p> <p>Coneixement dels éssers vius segons les cèl·lules.</p> <p>Coneixement dels noms i les característiques dels cinc regnes de classificació dels éssers vius.</p> <p>Coneixement de la funció reproductora dels éssers vius.</p> <p>Coneixement de les fases de la reproducció sexual.</p> <p>Aprenentatge de tècniques d'estudi.</p> <p>Coneixement del concepte de virus.</p> <p>Coneixement del concepte d'espècie.</p> <p>Competència digital.</p> <p>Ús racional dels aparells tecnològics en la cerca d'informació.</p> <p>Aprendre a aprendre.</p> <p>Diferenciació entre éssers vius i inerts.</p> <p>Diferenciació entre sensibilitat i excitabilitat i les seues conseqüències.</p> <p>Diferenciació entre éssers unicel·lulars i pluricel·lulars.</p> <p>Classificació d'éssers vius en els cinc regnes.</p> <p>Diferenciació entre tipus de reproducció: asexual i sexual.</p> <p>Identificació i diferenciació de les tres fases de la reproducció sexual.</p> <p>Repàs dels continguts estudiats en la unitat organitzats</p>	<p>els tipus.</p> <ul style="list-style-type: none"> Observar i identificar nivells de classificació dels éssers vius considerant la funció de reproducció. Actuar de manera eficaç en equips de treball, acceptant el rol i la tasca propis i esforçant-se per a assolir metes comunes, fent aportacions i valorant les dels altres, utilitzant el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies. Interpretar imatges i elaborar esquemes, gràfics i mapes d'idees. 	<ul style="list-style-type: none"> Observa, identifica i classifica els éssers vius atenent els cinc regnes. Distingeix la reproducció sexual i l'asexual. Identifica les tres fases en la reproducció sexual. Utilitza estratègies per a dur a terme treballs de forma individual o col·lectiva, mostrant habilitats per a la resolució pacífica de conflictes.
--	---	---	--

<p>cerca i visualització digital.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utilització de taules, gràfics i mapes. • Obtenció i ús eficaç de la informació. • Utilització de diferents fonts d'informació. • Desenvolupament d'hàbits de treball al voltant de l'activitat científica. • Escolta de les aportacions alienes i acceptació d'altres punts de vista. • Aplicació d'hàbits de relació social i respecte de la diversitat. 	<p>en un esquema. Extracció de la idea principal d'un text. Compleció i elaboració d'un esquema. Elaboració d'un treball d'investigació en equip. Recerca i classificació d'informació. Repàs dels continguts estudiats en la unitat. Aplicació dels conceptes apresos en la unitat en la resolució d'activitats.</p> <p>Competències socials i cíviques.</p> <p>Responsabilitat davant del benestar del grup. Interés per la conversa i l'intercanvi d'idees. Respecte cap al medi ambient i els éssers vius que hi habiten.</p> <p>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</p> <p>Valoració positiva de les TIC com a mitjà per a obtenir informació. Consideració dels efectes perjudicials de no cuidar els òrgans dels sentits. Resolució d'exercicis per a autoavaluar el grau d'assoliment dels continguts treballats a la unitat.</p> <p>Consciència i expressions culturals.</p> <p>Valoració de la fotografia com a representació artística.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Comunicar oralment i per escrit de manera simplificada el procés d'indagació seguit i el resultat d'una experiència realitzada. - Obtenir de manera autònoma informació seguint pautes 	<ul style="list-style-type: none"> - Du a terme un projecte, treballant individualment o en equip, i presenta un informe, utilitzant un suport en paper i digital, recollint informació de diverses fonts, amb diferents mitjans i comunicant de forma oral l'experiència realitzada, recolzant-se en imatges i textos escrits. - Interpreta correctament les representacions gràfiques relacionades amb els éssers vius. - Completa amb coherència buits en imatges, esquemes i gràfiques. - Du a terme experiències senzilles: plantejant problemes, enunciant hipòtesis, seleccionant el material necessari, extraient conclusions i comunicant els resultats.
---	---	---	---

		<p>d'observació sistemàtica sobre fets i fenòmens del seu entorn.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantenir la concentració i l'esforç mentre les du a terme. - Utilitzar vocabulari propi del camp semàntic de l'anatomia i la fisiologia humanes en diferents llengües. 	<ul style="list-style-type: none"> - Utilitza diferents fonts per a la recerca d'informació. - Compara i contrasta la informació abans d'utilitzar-la. - Interpreta i sap què s'ha de fer en cada tasca. - Manté la concentració i l'esforç davant les dificultats. - Busca solucions davant d'un dubte pels propis mitjans. - Utilitza el vocabulari de la unitat en les seues produccions orals i escrites.
--	--	---	---

UNITAT DIDÀCTICA: 4

EL MÓN VEGETAL

CONTINGUTS	COMPETÈNCIES CLAU	CRITERIS D'EVALUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE
<ul style="list-style-type: none"> • Les plantes: l'estructura i fisiologia de les plantes. • La fotosíntesi i la seua importància per a la vida en la Terra. • La nutrició i la reproducció de les plantes. • Realització de projectes d'experimentació i/o investigació sobre continguts científics. 	<p>Comunicació lingüística. Descripció i comentari d'imatges. Lectura comprensiva de textos i esquemes gràfics. Expressió oral d'idees i opinions. Lectura comprensiva de textos i esquemes gràfics en anglès. Lectura i interpretació d'un text periodístic.</p> <p>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Observar i identificar nivells de classificació dels éssers vius atenent a la funció de nutrició i de reproducció, per mitjà de l'ús eficient de les TIC. - Actuar de manera eficaç en equips de treball, acceptant el seu rol i la seua tasca i esforçant-se per aconseguir metes comunes, fent aportacions i valorant les dels 	<ul style="list-style-type: none"> - Observa directament i indirectament, identifica i classifica plantes. - Explica la importància de la fotosíntesi per a la vida en la Terra. - Utilitza estratègies per a realitzar treballs de forma individual o

<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolupament de projectes en equip, transformant idees en accions i complint la part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Col·laboració i compartició de plans, informació i recursos. • Reconeixement del treball alié. Responsabilitat del treball personal per a aconseguir una meta col·lectiva. • Aportació d'idees pròpies constructives. • Localització, selecció, tractament i organització de la informació de manera eficient i responsable per mitjà de ferramentes de recerca i visualització digital. • Utilització de taules, gràfics i mapes. • Obtenció i ús eficaç de la informació. • Utilització de diferents fonts d'informació. 	<p>Formulació d'hipòtesis. Coneixement de les principals característiques de les plantes. Coneixement de les característiques de les plantes amb flor i sense flor. Coneixement del procés d'alimentació de les plantes. Coneixement de la fotosíntesi. Coneixement del procés de respiració de les plantes. Coneixement de la funció de la clorofil·la. Realització d'un experiment per a extraure clorofil·la de la fulla d'una planta. Coneixement dels diferents tipus de reproducció de les plantes i els elements que hi intervenen. Coneixement del concepte d'adaptació de les plantes terrestres. Aprentatge de tècniques d'estudi. Coneixement de com elaborar un herbari. Repàs dels continguts de la unitat. Repàs dels continguts de la unitat en anglès.</p> <p>Competència digital.</p> <p>Ús racional dels aparells tecnològics en la recerca d'informació.</p> <p>Aprendre a aprendre.</p>	<p>altres, utilitzant el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Interpretar imatges i elaborar esquemes, gràfics i mapes d'idees. 	<p>col·lectiva, mostrant habilitats per a la resolució pacífica de conflictes.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realitza un projecte, treballant individualment o en equip, i presenta un informe, utilitzant un suport en paper i digital, recollint informació de diferents fonts, amb diferents mitjans i comunicant de forma oral l'experiència realitzada, utilitzant com a suport imatges i textos escrits. - Interpreta correctament les representacions gràfiques relacionades amb els éssers vius. - Completa amb coherència buits en imatges, esquemes i gràfiques. - Realitza experiències senzilles : plantejant problemes, enunciant hipòtesis, seleccionant el material necessari, extraient conclusions i comunicant els resultats. - Utilitza diferents fonts per a la recerca d'informació. - Compara i contrasta la informació abans d'utilitzar-la.
--	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolupament d'hàbits de treball entorn de l'activitat científica. • Escolta de les aportacions alienes i acceptació d'altres punts de vista. • Aplicació d'hàbits de relació social i respecte de la diversitat. • Ús de programes i d'aplicacions informàtiques. 	<p>Adquisició d'una idea global dels continguts que s'estudiaran en la unitat.</p> <p>Classificació de les plantes en herbes, arbustos i arbres.</p> <p>Classificació dels arbres en perennes i caducs.</p> <p>Classificació de les plantes amb flor i sense flor.</p> <p>Comprensió del procés de la fotosíntesi.</p> <p>Diferenciació entre la fotosíntesi i el procés de respiració de les plantes.</p> <p>Identificació de les fulles d'una planta atenent a la forma.</p> <p>Comprensió de la importància de la fotosíntesi.</p> <p>Comprensió del procés de pol·linització.</p> <p>Comprensió de la reproducció sexual i asexual de les plantes i del elements que hi intervenen.</p> <p>Comprensió de la reproducció artificial de les plantes i dels elements que hi intervenen.</p> <p>Identificació de les característiques d'adaptació de les plantes terrestres.</p> <p>Extracció de la idea principal d'un text.</p> <p>Elaboració d'un resum a partir d'un esquema.</p> <p>Treball del subratllat i els resum de textos.</p> <p>Elaboració d'un herbari.</p> <p>Elaboració d'un treball d'investigació en equip.</p> <p>Recerca i classificació d'informació.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Comunicar oralment i per escrit de manera simplificada el procés d'indagació seguit i el resultat d'una experiència realitzada. - Obtenir de manera autònoma informació seguint pautes d'observació sistemàtica sobre fets i fenòmens del seu entorn. - Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantenir la concentració i l'esforç mentre les realitza. 	<ul style="list-style-type: none"> - Interpreta i sap què s'ha de fer en cada tasca. - Manté la concentració i l'esforç davant les dificultats. - Busca solucions davant d'un dubte pels propis mitjans. - Utilitza el vocabulari de la unitat en les seues produccions orals i escrites.
--	---	--	---

	<p>Comprensió de la utilitat d'un herbari. Comprensió del poder devastador d'un incendi forestal. Repàs dels continguts estudiats en la unitat. Aplicació dels conceptes apresos en la unitat en la resolució d'activitats. Resolució d'activitats en anglés relacionades amb les continguts estudiats en la unitat.</p> <p>Competències socials i cíviques.</p> <p>Responsabilitat davant del benestar del grup. Interiorització de la necessitat de la prevenció dels incendis forestals. Respecte cap al medi ambient i els éssers vius que hi habiten.</p> <p>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</p> <p>Valoració positiva de les TIC com a mitjà per a obtenir informació. Valoració de les plantes com a element bàsic i beneficiós per a la nostra vida diària. Resolució d'exercicis per a autoavaluar el grau d'assoliment dels continguts treballats a la unitat.</p> <p>Consciència i expressions culturals.</p>	<ul style="list-style-type: none">- Utilitzar vocabulari propi del camp semàntic de l'estructura i la fisiologia de les plantes.	
--	---	--	--

	Valoració del Jardí Botànic de València com a espai cultural.		
--	---	--	--

ACTIVITAT COMPLEMENTÀRIA: HERBARI PER EQUIPS DE TREBALL

UNITAT DIDÀCTICA: 5 ELS ECOSISTEMES

CONTINGUTS	COMPETÈNCIES CLAU	CRITERIS D'EVALUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE
<ul style="list-style-type: none"> • Poblacions, comunitat i ecosistemes. • Ecosistemes terrestres i aquàtics. • Principals ecosistemes de la Comunitat Valenciana. 	<p>Comunicació lingüística.</p> <p>Descripció i comentari d'imatges. Lectura comprensiva de textos i esquemes gràfics. Expressió oral d'idees i opinions. Lectura comprensiva de textos i esquemes gràfics en anglès.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Observar i identificar característiques i components d'ecosistemes terrestres i aquàtics, així com els principals ecosistemes de la Comunitat Valenciana i algunes causes de l'extinció d'espècies, reconeixent accions de conservació i millora del medi ambient i proposant actuacions dels éssers humans per a la seua 	<ul style="list-style-type: none"> - Identifica i explica les relacions entre els éssers vius. Cadenes alimentàries. Poblacions, comunitats i ecosistemes. - Identifica i explica algunes de les causes de l'extinció d'espècies. - Observa i identifica les principals característiques i components d'un ecosistema.

<ul style="list-style-type: none"> • Causes d'extinció d'espècies en ecosistemes terrestres i aquàtics. • Realització de projectes d'experimentació i/o investigació sobre continguts científics. • Desenvolupament de projectes en equip, transformant idees en accions i complint la part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Col·laboració i compartició de plans, informació i recursos. • Reconeixement del treball alié. Responsabilitat del treball personal per a aconseguir una meta col·lectiva. • Aportació d'idees pròpies constructives. • Localització, selecció, tractament i organització de la informació de manera eficient i responsable per mitjà de ferramentes de recerca i visualització digital. • Utilització de taules, gràfics i mapes. • Obtenció i ús eficaç de la informació. 	<p>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.</p> <p>Formulació d'hipòtesis. Coneixement dels conceptes d'ecosistema, hàbitat, espècie, població i comunitat. Coneixement dels elements d'un ecosistema. Coneixement d'algunes adaptacions dels éssers vius a l'ecosistema que habiten. Definició d'ecosistemes naturals i humanitzats Coneixement d'espècies que pertanyen a un determinat ecosistema. Coneixement dels principals ecosistemes valencians i les seues característiques principals. Coneixement del concepte de cadena alimentària o cadena tròfica. Coneixement del concepte de xarxa tròfica. Coneixement d'altres relacions entre els components d'un ecosistema. Coneixement d'aspectes sobre el calfament global i el canvi climàtic. Coneixement de consells per a reduir els efectes del canvi climàtic. Coneixement d'aspectes sobre les</p>	<p>cura.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Actuar de manera eficaç en equips de treball, acceptant el seu rol i la seua tasca i esforçant-se per a aconseguir metes comunes, fent aportacions i valorant les dels altres, utilitzant el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies. - Interpretar imatges i elaborar esquemes, gràfics i mapes d'idees. - Comunicar oralment i per escrit de manera simplificada el procés d'indagació seguit i el resultat d'una experiència realitzada. 	<ul style="list-style-type: none"> - Reconeix i explica alguns ecosistemes: prada, tolla, bosc, litoral i ciutat, i els éssers vius que hi habiten. - Observa i identifica diferents hàbitats dels éssers vius. - Mostra conductes de respecte i cura cap als éssers vius. - Utilitza estratègies per a realitzar treballs de forma individual o col·lectiva, mostrant habilitats per a la resolució pacífica de conflictes. - Realitza un projecte, treballant individualment o en equip, i presenta un informe, utilitzant un suport en paper i digital, recollint informació de diferents fonts, amb diferents mitjans i comunicant de forma oral l'experiència realitzada, amb el suport d'imatges i textos escrits. - Interpreta correctament les representacions gràfiques relacionades amb els éssers vius.
---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Utilització de diferents fonts d'informació. • Desenvolupament d'hàbits de treball entorn de l'activitat científica. • Escolta de les aportacions alienes i acceptació d'altres punts de vista. • Aplicació d'hàbits de relació social i respecte de la diversitat. • Ús de programes i d'aplicacions informàtiques. 	<p>espècies en perill d'extinció. Coneixement d'algunes espècies en perill d'extinció. Coneixement d'espècies d'animals extingides. Coneixement d'accions beneficioses i perjudicials dels éssers humans sobre els ecosistemes. Aprenentatge de tècniques d'estudi. Realització d'un experiment senzill per a observar la formació de fongs. Coneixement del perill del plàstic per a l'ecosistema. Repàs dels continguts de la unitat. Coneixement d'algunes conseqüències del desgel. Repàs dels continguts de la unitat en anglés.</p> <p>Competència digital.</p> <p>Ús racional dels aparells tecnològics en la recerca d'informació.</p> <p>Aprendre a aprendre.</p> <p>Adquisició d'una idea global dels continguts que s'estudiaran en la unitat. Enteniment de l'ecosistema com la relació entre els organismes vius i els</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Obtenir de manera autònoma informació seguint pautes d'observació sistemàtica sobre fets i fenòmens del seu entorn. 	<ul style="list-style-type: none"> - Completa amb coherència buits en imatges, esquemes i gràfiques. - Realitza experiències senzilles: plantejant problemes, enunciant hipòtesis, seleccionant el material necessari, extraient conclusions i comunicant els resultats. - Utilitza diferents fonts per a la recerca d'informació. - Compara i contrasta la informació abans d'utilitzar-la. - Interpreta i sap què s'ha de fer en cada tasca. - Manté la concentració i l'esforç davant les dificultats. - Busca solucions davant d'un dubte pels propis mitjans. - Utilitza el vocabulari de la unitat en les seues produccions orals i escrites.
--	---	---	---

	<p>elements físics.</p> <p>Comprensió de la relació entre la degradació dels ecosistemes i l'extinció d'espècies.</p> <p>Comprensió la influència de la degradació d'un ecosistema en l'equilibri dels altres en contacte.</p> <p>Diferenciació entre ecosistemes naturals i humanitzats.</p> <p>Identificació i diferenciació entre ecosistemes terrestres i aquàtics</p> <p>Distinció entre ecosistemes d'aigua dolça i d'aigua salada.</p> <p>Identificació de les relacions entre diversos individus en un ecosistema.</p> <p>Compleció d'un esquema sobre els continguts estudiats en la unitat.</p> <p>Extracció de conclusions sobre l'experiència i resolució d'algunes qüestions.</p> <p>Extracció de la idea principal d'un text.</p> <p>Treball del subratllat i els resum de textos.</p> <p>Elaboració d'un treball d'investigació en equip.</p> <p>Recerca i classificació d'informació.</p> <p>Repàs dels continguts estudiats en la unitat.</p> <p>Aplicació dels conceptes apresos en la unitat en la resolució d'activitats.</p> <p>Resolució d'activitats en anglés</p>	<ul style="list-style-type: none">- Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantenir la concentració i l'esforç mentre les realitza. - Utilitzar vocabulari propi del camp semàntic dels ecosistemes i les cadenes alimentàries.	
--	---	---	--

	<p>relacionades amb les continguts estudiats en la unitat.</p> <p>Competències socials i cíviques.</p> <p>Responsabilitat davant del benestar del grup. Reconeixement de l'impacte favorable o desfavorable de l'actuació humana sobre els ecosistemes. Respecte cap al medi ambient i els éssers vius que hi habiten.</p> <p>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</p> <p>Recerca d'informació de manera autònoma. Proposta d'actuacions per a evitar la degradació del medi ambient. Resolució d'exercicis per a autoavaluar el grau d'assoliment dels continguts treballats a la unitat.</p> <p>Consciència i expressions culturals.</p> <p>Creativitat a l'hora de dibuixar o il·lustrar cadenes alimentàries.</p>		
--	---	--	--

ACTIVITAT COMPLEMETÀRIA:

TREBALL INDIVIDUAL AL VOLTANT
D'UN ECOSISTEMA I EXPOSICIÓ ORAL

6. METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES.

A l'**article 2** del **RD126/2014** es defineix el concepte de **metodologia** com *el conjunt d'estratègies, procediments i accions organitzades i planificades pel professorat, de manera conscient i reflexiva, amb la finalitat de possibilitar l'aprenentatge de l'alumnat i l'èxit dels objectius plantejats.*

La base legal de la metodologia a utilitzar en la programació didàctica, la trobem en la **LOE**, en la seua redacció donada per la **LOMCE**, que estableix al seu **article 16** sobre els **principis generals** que: "L'acció educativa en esta etapa procurarà la integració de les diverses experiències i aprenentatges de l'alumnat, i s'adaptarà als seus ritmes d'aprenentatge".

Així mateix, al seu **article 19** sobre **principis pedagògics**, determina que: "En esta etapa es posarà especial èmfasi en l'atenció a la diversitat de l'alumnat, en l'atenció individualitzada, en la prevenció de dificultats d'aprenentatge i en la posada en marxa de mecanismes de reforç, tant prompte com es detecten estes dificultats".

La posada en funcionament d'esta base legal suposa la utilització d'una sèrie de principis educatius, l'eficàcia dels quals ha sigut contrastada en les últimes dècades. Cal ressaltar entre estos **principis generals de metodologia** que fem servir: **Motivació**, imprescindible per a qualsevol aprenentatge; **Individualització**, cada alumne és diferent (base de l'atenció a la diversitat); **Socialització**, donat que l'escola és un agent socialitzador per excel·lència;

Activitat, ja que els xiquets/es aprenen fent; **Globalització**, perquè la realitat és un tot global, tots els coneixements estan interrelacionats i l'alumnat aprèn globalment; **Interès**, que està molt relacionat amb la motivació; **Gradualitat**, perquè cal partir d'allò més simple a allò més complex; **Autonomia**, molt relacionada amb l'empreniment en Educació Primària; **Normalització, integració i inclusió**, que suposa impartir el currículum dins de la classe tenint molt en compte la inclusivitat; **Transferència o funcionalitat**, és a dir, que allò aprés servisca per a qualsevol situació; **Avaluació**, que ha de ser contínua, global, formativa, integradora, ...

D'altra banda, cal posar també en funcionament estos **principis de tall constructivista**: com partir dels **coneixements previs** de l'alumnat i tindre en compte el seu nivell de desenvolupament; construir **aprenentatges significatius**, millor que memorístics; potenciar un **clima d'afectivitat** a l'aula; utilitzar el **joc** com a recurs didàctic; desenvolupar la **capacitat d'aprendre a aprendre**; gestionar adequadament els recursos didàctics i, en especial, les Tecnologies de la Informació i la Comunicació; i afavorir la participació de la **família**.

Per últim, donat que esta programació es concreta a **l'àrea de Ciències de la Naturalesa** des del punt de vista de la **metodologia específica**, **l'aprenentatge cooperatiu** és una metodologia d'ensenyament-aprenentatge, amb un fort aval d'investigacions empíriques que han permès dissenyar les activitats **puntuals** i avaluar els resultats obtinguts. Internacionalment, les investigacions més importants que existeixen sobre el tema són lesde Johnson i Johnson (2008) i Spencer **Kagan** (2001) i en el cas d'Espanya, **Pere Pujolàs** (2008), qui ha desenvolupat el programa "Cooperar per a aprendre/aprendre a cooperar".

Per a potenciar la **motivació** per l'aprenentatge de competències **i sempre que la situació derivada per la COVID-19 torne a l'antiga normalitat**, farà serviresta **metodologia activa i contextualitzada**, en **activitats puntuals**, recolzant-me en **estructures simples d'aprenentatge cooperatiu i actuacions educatives d'èxit**, com **els grups interactius**, de forma que, a través de la resolució conjunta de tasques, els membres del grup coneguen les estratègies utilitzades pels seus companys i puguen aplicar-les a situacions similars.

Per a un procés **d'ensenyament-aprenentatge competencial**, les **estratègies interactives** són les més adequades, al permetre compartir i construir el coneixement i dinamitzar la sessió de classe mitjançant l'intercanvi verbal i col·lectiu d'idees. Es basa en la coresponsabilitat, la interdependència, la interacció i la participació igualitària de tots els membres, i fomenta valors com la tolerància, el respecte i la igualtat.

Respecte als **recursos didàctics i organitzatius**, tot seguit trobem la seua classificació:

RECURSOS

<p>MATERIALS Amb què?</p>	<p>Faig ús de la pròpia infraestructura del centre amb els múltiples elements que la componen, dependències, equipament, mobiliari, material fungible, etc., i en especial els recursos de la Tecnologia de la Informació i la Comunicació, de gran importància.</p> <p>Al llarg del curs, per a assegurar la revisió dels continguts del currículum, el meu alumnat farà servir els materials següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Arrels 5</i> – Projecte Explora (Edicions Bromera): llibre de ciències per a 5é EP, amb treball d'observació i comprovació de dades, exposicions orals, treballs d'investigació... • Activitats digitals interactives vinculades al llibre. • Fitxes d'atenció a la diversitat (reforç i ampliació). • Plataformes digitals de Conselleria: Web Família, Aules, Mestre a Casa... 	
<p>PERSONALS Qui?</p>	<p>El meu treball com a docent no és un treball aïllat, sinó en equip, per tant, conte amb persones i institucions que col·laboren en portar endavant esta programació didàctica.</p>	
	<p style="text-align: center;">AGENTS INTERNS</p> <p>Equip docent, mestre de suport, especialistes de les diverses àrees, especialistes d'Educació Especial (PT, AiL,...), orientador/a del centre, equip directiu, les pròpies famílies i l'AMPA.</p>	<p style="text-align: center;">AGENTS EXTERNS</p> <p>CEFIRE, Ajuntament, Serveis Socials, Centre de Salut, Inspecció Educativa, Centre d'Acció Social, Solidaritat Torrent ...</p>
<p>ESPAI</p>	<p>Faig ús de diferents espais del centre, principalment l'aula ordinària. Respecte a l'organització del grup-classe cal dir que es fan servir diferents tipus d'agrupaments en funció de l'activitat a desenvolupar. No obstant això, com a organització més estable es treballa en grups base, de 4-5 alumnes, és a dir, trobem un total de 4 equips de treball.</p>	

<p>ORGANITZATIUS Cóm?</p>	<p>TEMPORA- LITZACIÓ</p>	<p>Sobre l'organització del temps, l'horari de l'alumnat a l'àrea de <i>Ciències de la Naturalesa</i> serà de 2 sessions setmanals de 45 minuts.</p> <p>Anualment fem la següent distribució horària a les àrees de ciències, aprofitant les quatre sessions setmanals, i alternant una unitat de Naturals amb una de Socials:</p> <p>PRIMER TRIMESTRE:</p> <p>0. Matèria i materials</p> <p>SEGON TRIMESTRE:</p> <p>1 L'aparell locomotor 2 La funció de relació i els sentits</p> <p>TERCER TRIMESTRE:</p> <p>3 Els éssers vius 4 El món vegetal 5 Els ecosistemes</p>
--------------------------------------	-------------------------------------	---

Pel que fa als **critèris de selecció dels materials treballats**, la selecció l'he fet atenent

als següents criteris:

- Adequació al nivell general de l'alumnat del meu grup i al nivell específic de l'alumnat amb NEE.
- Presentació atractiva i lúdica dels materials.
- Materials en la llengua vehicular del centre.
- Adequada progressió en l'aprenentatge.
- Material d'atenció a la diversitat variat i coordinat amb el manual utilitzat a l'aula.
- Activitats adequades als objectiu que es pretenen treballar i assolir.

Respecte als **critèris d'utilització**, per a fer servir els materials he tingut en compte:

- L'adequació al moment del procés d'aprenentatge del meu grup.
- L'adequació als objectius que pretenc aconseguir.
- La possibilitat de fer més atractiu este procés d'ensenyament.

diferents ritmes i nivells que poden donar-se en el meu grup, i sempre atenent a la diversitat, he planificat **DIFERENTS TIPUS D'ACTIVITATS I ESTRATÈGIES D'ENSENYAMENT I APRENTATGE.**

L'aprenentatge se sustentarà en un seguit d'activitats que es concretaran en el desenvolupament de les unitats didàctiques, sobretot les plantejades en el manual *Arrels 5 – Projecte Explora*, d'Edicions Bromera.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES/ EXTRAESCOLARS.

Les activitats complementàries i o extraescolars a la programació estaran configurades al voltant dels següents paràmetres i incloses en la PGA.

Estes activitats les porte a terme utilitzant diferents **estratègies d'ensenyament i d'aprenentatge**, basades en **l'exposició dels continguts** per la meua part, en la utilització de les **TIC**, mitjançant equips **d'aprenentatge cooperatiu en activitats puntuals**, sempre intentant potenciar la socialització i la inclusió del meu alumnat, i portant a terme **estratègies d'aprenentatge per descobriment**, basades en la indagació i la investigació.

Les activitats complementàries/extraescolars proposades per a aquest curs referides a aquesta àrea seran:

- Taller de begudes saludables i taller desdejuni saludable.

AVALUACIÓ DE L'ALUMNAT. ESTÀNDARDS D'APRENTATGE AVALUABLES. AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT.

La **base legal de l'avaluació en Educació Primària** la trobem a l'**article 20 de la LOE** en la seua redacció donada per la **LOMCE**. Així mateix, al **RD126/2014**, articles 11 (**promoció**) i 12 (**avaluacions**); als articles 6-7, 8-9 i 10 del **D108/2014** i de forma més específica en l'**Orde 89/2014**, del 9 de desembre, sobre documents oficials d'avaluació i altres qüestions organitzatives com la permanència extraordinària (article 101) i flexibilització curricular (article 11).

Sobre les seues **característiques**, cal dir que l'avaluació en Primària és **contínua, formativa i integradora**, tenint en compte els resultats en totes les àrees. Temporalment realitze una avaluació **inicial**, una avaluació **contínua** amb caràcter formatiu i una avaluació **final**.

En este sentit, l'**avaluació** dels processos d'aprenentatge del meu **alumnat** serà **contínua i global**, i tindrà en compte els seu progrés en el conjunt de les àrees.

Este **caràcter continu de l'avaluació** té com a objectiu principal detectar les dificultats en el moments en què es produeixen, analitzar les seues causes i, en conseqüència, reorientar la meua intervenció educativa i adequar-la a la diversitat de capacitats, ritmes d'aprenentatge, interessos i motivacions del meu alumnat.

Dins del procés d'ensenyament i aprenentatge, l'equip docent, baix la meua coordinació com a tutora, celebrarà sessions d'avaluació per valorar els aprenentatges del meu alumnat. Com ja he comentat, realitzaré **tres sessions d'avaluació durant el curs**, una per trimestre, **a més d'una avaluació inicial** durant el primer mes lectiu.

A **l'avaluació inicial** on faig constar els coneixements previs dels quals parteix el meu alumnat, mitjançant la realització de les proves inicials corresponents per part de l'alumnat, anotant els resultats a nivell individual i de grup de la classe.

A més, en cadascuna de les sessions d'avaluació que tindrem anotaré a l'acta els acords aconseguits, les decisions adoptades i la informació que cal transmetre als representants legals del meu alumnat sobre el seu procés educatiu.

Els resultats de l'avaluació s'expressen en els següents nivells: Insuficient (IN) per a les qualificacions negatives, Suficient (SU), Bé (BE), Notable (NT) o Excel·lent (EX) per a les

qualificacions positives. Per a **l'avaluació contínua** utilitze tècniques i instruments d'avaluació que especificaré una mica més endavant. Respecte a les decisions sobre promoció de l'alumnat,

s'adoptaran en **l'última sessió d'avaluació del curs escolar (avaluació sumativa i final)**, en el context del procés d'avaluació contínua, tenint en compte que l'alumnat que accedisca al curs següent amb avaluació negativa en alguna de les àrees del curs o cursos precedents, rebrà els suports necessaris per a la recuperació d'estes (**art. 7 D.108/2014**), sent els referents de la promoció els criteris d'avaluació de l'àrea i curs corresponent, i la concreció que realitze en la PD (**art. 8 D108/2014**), tenint especial consideració l'àrea de *Ciències de la Naturalesa*.

Resulta imprescindible, per tant, la utilització de criteris d'avaluació i de qualificació.

Els **criteris d'avaluació** estan redactats en termes **competencials** i han de servir de referència per valorar els aspectes adquirits i consolidats, però també aquells que es presenten dificultosos o que no han sigut adquirits pel meu alumnat. Estos criteris apareixen al **D108/2014** i *descriuen allò que es vol valorar i que l'alumnat ha d'aconseguir, tant en coneixements com en competències, responnent al que es pretén assolir en l'assignatura*. Per això, en cadascuna de les meues UD he dissenyat uns criteris d'avaluació relacionats amb els objectius que pretenc que aconseguisca el meu alumnat.

AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT.

D'acord amb allò establert a l'**article 12** del **RD126/2014**, de 28 de febrer, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'Educació Primària, i a l'**article 6.2** del **D108/2014**, com a mestra **he d'avaluar l'aprenentatge del meu alumnat, però també la meua pràctica docent**, i per tant cal establir una sèrie **d'indicadors d'èxit** en la meua programació didàctica.

L'objectiu és aconseguir una acció pedagògica de qualitat per intentar millorar la meua activitat docent. Només reflexionant sobre la manera de treballar i posant els mitjans adequats per millorar- la podré esmenar les possibles deficiències i dificultats i, per tant, avançar de forma correcta.

En este sentit, presente un **instrument d'avaluació de la meua pràctica docent**, que, a la mateixa vegada, és aplicable a l'avaluació de la meua pròpia programació didàctica, la qual conté una sèrie d'indicadors d'èxit de bones pràctiques docents, una escala d'autoavaluació, així com un apartat per a especificar les dificultats sorgides i unes propostes de millora de cada indicador d'èxit avaluat.

EN RELACIÓ AMB OBJECTIUS, CONTINGUTS I CRITERIS D'AVALUACIÓ	Í	O	OBSERVACION S
He contextualitzat en relació amb el nivell de desenvolupament i competència de l'alumnat			
Les activitats són coherents amb els objectius contemplats			
Relació entre objectius i criteris d'avaluació			
Contemple objectius i continguts de fets, procediments i actituds			
Les unitats es desenvolupen en espais de temps amplis			

La seqüència dels continguts facilita el repàs			
Establis uns mínims de suficiència en els criteris d'avaluació			
Les activitats desenvolupen suficientment els diferents tipus de continguts			
Les activitats afavoreixen el desenvolupament d'aprenentatges diferents			
Les activitats afavoreixen el desenvolupament de la creativitat			
Les activitats estan dissenyades en consideració dels interessos dels meus alumnes i resulten motivadores			
EN RELACIÓ AMB LA METODOLOGIA			
Els meus alumnes participen en la formulació dels objectius, continguts i activitats			
Introduïsc habitualment el tema			
Oriente individualment el treball dels meus alumnes			
Utilitze materials d'elaboració pròpia			
Atenc a la diversitat dins del meu grup			
L'AVALUACIÓ			
Valore el treball en classe i en casa			
Incluis activitats de suport i ampliació			
Coneixen els criteris d'avaluació els meus alumnes i les famílies			
Corregisc els meus errors immediatament			
L'avaluació és continua			

Qüestionari d'autoavaluació PRÀCTICA DOCENT	Tutor/a	C URS	TRIME STRE

INDICADORS	Valora ció (1-4) de menor a major grau de satisfacció	Observacions i propostes de millora
------------	--	--

En relació amb els objectius, continguts i criteris d'avaluació programats.		
<i>La PD i les UUDD estan ben contextualitzades, en relació amb el nivell de desenvolupament i la competència del meu alumnat.</i>		
<i>He plantejat activitats coherents, d'acord amb els objectius establerts.</i>		
<i>Hi ha relació entre els objectius i els criteris d'avaluació.</i>		
<i>Tinc en compte l'educació en valors.</i>		
<i>La seqüenciació dels continguts facilita l'aprenentatge.</i>		
<i>Es relacionen els continguts i les activitats amb els interessos i coneixements previs del meu alumnat.</i>		
<i>Plantege activitats que assegurin l'adquisició dels objectius i continguts didàctics previstos.</i>		

<i>Les activitats afavoreixen el desenvolupament d'aprenentatge significatiu.</i>		
<i>Les activitats afavoreixen el desenvolupament de la creativitat.</i>		
<i>Propose activitats variades i adequades als diferents ritmes d'aprenentatge del meu alumnat.</i>		

En relació amb la metodologia.

<i>Distribuis el temps adequadament.</i>		
<i>Mantinc l'interès de l'alumnat partint de la seua experiència, amb un llenguatge clar i adaptat.</i>		
<i>Treballa diversos agrupaments a l'aula.</i>		
<i>Utilitze recursos variats i d'elaboració pròpia.</i>		
<i>Potencie el treball cooperatiu.</i>		

En relació amb el meu alumant.

<i>Proporciono al meu alumnat informació sobre l'execució de les tasques i indicacions sobre com podem millorar-les.</i>		
<i>Motive al meu alumnat perquè realitzen les activitats.</i>		

<i>Els ensenye a usar les TIC de manera adequada i de forma autònoma.</i>		
<i>Sóc equitativa amb tots i mostre imparcialitat.</i>		
<i>Els oferisc suport sempre que el necessiten.</i>		

En relació amb les famílies.		
<i>Els proporcione informació de manera periòdica i amb un llenguatge clar i senzill.</i>		
<i>Col·labore amb les famílies en les activitats escolars i complementàries.</i>		
<i>Realitze sessions de tutoria periòdicament.</i>		

En relació amb l'avaluació.		
<i>Revise i corregisc freqüentment els continguts, activitats i propostes.</i>		
<i>Incloc activitats complementàries de suport i ampliació.</i>		
<i>L'avaluació és contínua, global i sistemàtica.</i>		

<i>Proporcione informació al meu alumnat sobre l'execució de les tasques i sobre com poden millorar-les, afavorint també els processos d'autoavaluació.</i>		
<i>En cas d'observar objectius insuficientment assolits propose noves activitats que faciliten la seua adquisició.</i>		

Estos criteris d'avaluació es desglossen en **estàndards d'aprenentatge avaluable**s, tal i como es mostren a cada unitat didàctica, i són definits com *les especificacions dels criteris d'avaluació que permeten definir els resultats d'aprenentatge i que concreten allò que l'alumnat ha de saber, comprendre i saber fer en cada*

assignatura, han de ser observables, mesurables i avaluables, i han de permetre graduar el rendiment o èxit assolits.

Els criteris d'avaluació seran els referents per decidir sobre les qualificacions del meu alumnat, així com la seua promoció al curs vinent. No obstant, he de comptar amb els anomenats **criteris de qualificació** que, d'alguna forma, serveixen de complements als anteriors criteris d'avaluació.

CRITERIS DE QUALIFICACIÓ	Àrea CIÈNCIES DE LA NATURALESA	
QUÈ VALOREM?	COM HO VALOREM?	QUANT?
Adquisició de continguts treballats en les diferents UD	Control de cada unitat	60%
Deures i treballs	Resolució de tasques, treballs individuals i grupals, exposicions, observació sistemàtica, seguiment de l'alumnat al quadern duplex, quaderns d'activitats.	30%
Actituds dins i fora de l'aula, esforç, entusiasme, interès i ajuda a companys.	Registre d'actituds i treball	10%

Respecte a les tècniques d'avaluació, ja estan recollides a l'apartat anterior (columna central). Dins les tècniques de recollida d'informació cobra especial rellevància el **seguiment de l'alumnat**, on es registra la informació obtinguda, així com la rúbrica del seu quadern d'activitats.

tutors legals del meu alumnat els informe dels resultats i processos d'avaluació a través de diferents **canals d'informació** com són: l'**Agenda**, les **tutories** individuals, les **reunions** col·lectives i els **Butlletins** trimestrals d'avaluació.

Pel que fa a les **activitats de reforç i ampliació**, són un conjunt d'actuacions, amb o sense suport escrit o multimèdia, que potencien, faciliten i possibiliten l'adquisició excel·lent dels objectius de l'assignatura de *Ciències de la Naturalesa* per al cinqué curs de primària, alhora que ens permeten un millor desenvolupament de les competències bàsiques.

Les possibilitats, en aquest sentit, són:

- **Fitxes d'atenció a la diversitat** vinculades al manual *Arrels 5* – Projecte Explora d'Edicions Bromera proporcionen material adequat per a l'alumnat amb necessitat de suport o amb possibilitat d'assolir altres capacitats.
- **Resolució d'activitats digitals** del llibre *Arrels 5* – Projecte Explora d'Edicions Bromera.

BIBLIOTECA D'AULA.

- Jocs relacionats amb els blocs de continguts del currículum.
- Visionat de documentals relacionats amb els continguts del currículum.

RÚBRICA PER A AVALUAR EL QUADERN DE CLASSE

ALUMNE/A:

	5 PUNTS	4 PUNTS	3 PUNTS	2 PUNTS	PUNTS (MÀXIM 20)		
					1era AV	2ona AV	3era AV
RESEN TACIÓ	<p>MOLT BONA PRESENTACIÓ:</p> <p>bona lletra, net, data posada cada dia, dibuixos pintats, portades boniques, operacions o respostes en llapis, enunciats en bolígraf, pàgina i activitat posades, espai entre activitats.</p>	<p>CORRECTA PRESENTACIÓ:</p> <p>bona lletra, net, data posada, dibuixos pintats, portades ben fetes, operacions o respostes en llapis, enunciats en bolígraf, espai entre activitats.</p>	<p>INCORRECTA PRESENTACIÓ:</p> <p>lletra regular, poc net, falten dibuixos pintats, falten portades, hi ha confusió entre quan utilitzar bolígraf i llapis.</p>	<p>MOLT DEFICIENT PRESENTACIÓ:</p> <p>mala lletra, poc net, sense dibuixos pintats, no hi ha portades, hi ha confusió entre quan utilitzar bolígraf i llapis.</p>			

ONTI NGU TS	El quadern té totes les activitats realitzades a classe i a casa.	El quadern té totes les activitats realitzades a classe i pràcticament totes les realitzades a casa.	El quadern té totes les activitats realitzades a classe i falten activitats realitzades a casa.	NO té totes les activitats realitzades a classe i falten moltes activitats realitzades a casa..			
RRAD ES	Les errades estan ben corregides i no solen tornar a repetir-se.	Les errades estan ben corregides i alguna vegada tornen a repetir-se.	Les errades NO estan ben corregides i alguna vegada tornen a repetir-se.	Les errades NO estan ben corregides i tornen a repetir-se prou vegades.			
RGA NITZ ACIÓ	La feina està organitzada temporalment, les activitats estan ben distribuïdes, els esquemes i resums correctes o les operacions matemàtiques clares.	Pràcticament sempre hi ha ordre en la feina, les activitats estan ben distribuïdes, els esquemes i resums o les operacions matemàtiques clares.	En ocasions hi ha ordre en la feina però falta acabar de distribuir correctament.	El quadern està totalment desordenat.			
					TOTAL	TOTAL	TOTAL

MESURES D' ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA.

A l'**escola inclusiva** que contempla el nostre Sistema Educatiu, cal **atendre a l'alumnat en funció de les seues capacitats, interessos i motivacions**. Els alumnes necessiten respostes educatives diferenciades, i les causes d'esta situació es relacionen, sobretot, amb el seu context econòmic, social i cultural, amb la seua història educativa i escolar o, fins i tot, amb els propis processos d'actuació educativa que es produeixen a l'aula. Per tant, per atendre a la diversitat del meu alumnat, la meua actuació educativa anirà encaminada a:

- Portar a terme mesures **d'ensenyament adaptatiu**, on els objectius i continguts es mantenen constants, adaptant la meua metodologia segons les característiques del meu alumnat.
- Proposar **activitats diversificables** (ajustant individualment la seua dificultat a cadascú) i **diverses** (diferents per a cada alumne).
- Establir per a determinats alumnes propostes curriculars que suposen una **adaptació a ritme dels seus aprenentatges**.
- Dissenyar les **ACIS** oportunes, juntament amb l'equip docent, prèvia avaluació psicopedagògica, si fóra necessari.
- Dissenyar les adaptacions metodològiques oportunes, especialment pel que fa a l'avaluació.

FER ACTIVITATS GRUPALS I AGRUPACIONS FLEXIBLES.

- Proposar programes de **suport, reforç o enriquiment curricular**, segons els casos.
- **Coordinar-se amb els professionals de suport a l'acció educativa del centre**, a fi d'oferir un proposta curricular que done resposta a les necessitats de l'alumnat.

Entre les **MESURES ORDINÀRIES** (nivell de resposta educativa II del decret d'inclusió) realitzaré una sèrie d'**ADAPTACIONS METODOLÒGIQUES**

com són:

- En les **EXPLICACIONS**: simplificar les instruccions; proporcionar, abans de l'explicació, un llistat de concepte clau; escriure en la pissarra la informació; promoure una participació activa; fer preguntes i demanar respostes; i assignar un company/tutor a qui ho necessite.
- En les **ACTIVITATS**: ajustar el temps; segmentar les tasques; prioritzar la qualitat front a la quantitat; proporcionar reforços positius; evitar la supervisió de mode exhaustiu; ajudar en la resolució de les activitats diàries mitjançant **autoinstruccions de Meichenbaum**, i estratègies d'afrontament de l'error.
- Respecte a **l'ORGANITZACIÓ**: fer servir **l'agenda**, donant estratègies per a utilitzar-la bé com, per exemple, utilitzar per a cada matèria un color; posar els horaris visibles i les normes explícites; oferir claus visuals i auditives a l'inici o conclusió d'una activitat (penjar cartell a la pissarra si toca, per exemple, temps de lectura); buscar una bona ubicació dins d'un grup base allunyat dels estímuls de la porta i les finestres; i organitzar l'espai en prestatgeries i caixes d'ordenament.
- En quant al **COMPORTAMENT**: potenciar sistemes d'autoreforç com la plataforma ClassDojo; no prestar excessiva atenció a la conducta pertorbadora; mantenir, per la meua part, un estil positiu d'interacció i propiciar la integració en el grup-classe; treballar jocs d'assertivitat i d'intel·ligència emocional. Ús del quadern de registre actitudinal i de treball de cada equip.
- Sobre els **CONTINGUTS DE CIÈNCIES**: adaptar els enunciats de les activitats perquè resulten més ràpides i senzilles de llegir, així com donar més temps per a pensar; i treballar mitjançant l'aprenentatge cooperatiu en activitats puntuals.
- Per últim, com a **RECURSOS HUMANS**, treballaré en equip juntament amb els mestres de suport i la resta de professionals.

Sent la **base legal** per a atendre a la diversitat la següent:

- ✓ **Decret 104/2018**, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià.
- ✓ **Ordre 20/2019**, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.

RADIOGRAFIES DELS GRUPS DE 5é

El grup de 5é A per al curs escolar 2021-22 està compost per 23 alumnes dels quals 14 alumnes són xics i 9 xiques.

Del total de la matrícula ja han cursat un any més en l'etapa d'Educació Primària 3 alumnes.

A nivell acadèmic, el grup té dos alumnes amb nivell de resposta IV d'inclusió educativa amb la mesura educativa ACI'S.

Tanmateix, hi ha un alumne amb moltes àrees suspeses que ha promocionat a 5é.

En el grup hi ha una alumna que el curs anterior participà en el programa d'aprenentatge de llengües i encara està assolint els aprenentatges del valencià i el castellà.

Existeixen alumnes que han promocionat amb alguna àrea suspesa que necessitaran reforç per a eixes àrees.

A nivell familiar, en general, es mostren implicades en el procés d'ensenyança-aprenentatge dels seus fills/es i es mostren col.laboradores amb l'escola.

El grup de 5é B per al curs escolar 2021-22 està compost per 23 alumnes dels quals 12 alumnes són xics i 11 xiques.

Del total de la matrícula ja han cursat un any més en l'etapa d'Educació Primària 6 alumnes.

El grup té dos alumnes amb nivell de resposta IV d'inclusió educativa amb la mesura educativa ACIS, contemplada en el seu PAP.

Tanmateix, hi ha un grup d'alumnes que ha promocionat amb més de 3 àrees suspeses donat la situació derivada per la Covid-19 del curs anterior.

de vocabulari i expressió oral i escrita en Valencià. A més a més, després dels resultats de les proves inicials, la programació presentada pot sofrir variacions per tal d'adaptar els continguts a l'alumnat.

A nivell familiar, hi ha alumnat amb famílies que es mostren implicades en el procés d'ensenyança-aprenentatge dels seus fills/es, així com col.laboradores amb l' escola. Però hi ha un grup de 6 famílies que no mostren tanta implicació.

FOMENT DE LA LECTURA I ELEMENTS TRANSVERSALS

Respecte al **foment de la lectura, comprensió lectora i expressió oral i escrita**, cal dir que la **lectura** és important, és la **millor eina amb què comptem per a aprendre**. Cal fomentar l'hàbit lector des de totes les àrees de l'educació primària. L'ensenyament de la lectura mecànica ha de donar pas a la lectura comprensiva i s'ha de potenciar el fet de llegir com un mecanisme per a assolir tot un seguit d'objectius relacionats no sols amb la lingüística, sinó amb tots els àmbits de l'aprenentatge. A més, cal crear en l'alumnat l'hàbit lector.

Per aquest motiu, manllevat del camp de l'ensenyament de segones llengües, actualment s'ha de potenciar dos tipus de lectura diferents: la **lectura intensiva i la lectura extensiva**.

La lectura intensiva es treballa a l'aula, amb textos curts que ens permeten treballar les microhabilitats i els diversos tipus de comprensió. Al manual *Arrels 5* – Projecte Explora d'Edicions Bromera hi apareixen textos explicatius, com correspon a un llibre de ciències (quadres de teoria, explicacions...), però també s'hi inclouen nombrosos fragments literaris de temàtica científica divulgativa, que donen lloc a treballs de comprensió lectora i també l'expressió, tant oral com escrita.

La **LOE**, al seu **article 18.6**, sobre organització de l'etapa de Primària, modificat per la **LOMCE**, estableix que **“Sense perjudici del seu tractament específic en algunes de les àrees de l'etapa, la comprensió**

lectora, l'expressió oral i escrita, la comunicació audiovisual, les Tecnologies de la Informació i la Comunicació, l'empreniment i l'educació cívica i constitucional es treballaran en totes les àrees." Açò mateix s'especifica en el **RD126/2014**, pel qual s'estableix el currículum bàsic d'Educació Primària, en el seu **article 10**.

SOBRE LA COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL, TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I DE LA COMUNICACIÓ, EL RD126/2014 ESTABLEIX EN EL SEU ARTICLE 7 ELS OBJECTIUS DE L'ETAPA D'EP I EN RELACIÓ A ESTE APARTAT DETERMINA COM UN DELS SEUS OBJECTIUS: 1) INICIAR-SE EN LA UTILITZACIÓ, PER A L'APRENENTATGE, DE LES TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I LA COMUNICACIÓ DESENVOLUPANT UN ESPERIT CRÍTIC DAVANT ELS MISSATGES QUE REBEN I ELABOREN. PER TANT, LA UTILITZACIÓ DE LA COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL I LES TIC COBREN ESPECIAL RELLEVÀNCIA EN EL SEU ÚS EDUCATIU. ENTENC QUE APRENDRE A TRAVÉS DE LA COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL NO ES SOLAMENT CONÈIXER LES NOVES TECNOLOGIES O MITJANS DE COMUNICACIÓ, SINÓ SOBRETOT CONÈIXER I INTERPRETAR ELS LLENGUATGES AMB ELS QUE S'EXPRESSEN, LES ESTRATÈGIES COMUNICATIVES I ELS CONTINGUTS DELS SEUS MISSATGES. RESPECTE A LA MEUA PD:

FEM ÚS D'APLICACIONS QUE FOMENTEN EL TREBALL EN CLASSE COM:

- **Recolzament audiovisual a l'aula**, ja que disposem d'un equip multimèdia complet a l'aula amb ordinador i connexió a Internet, altaveus, projector i **pissarra digital**, i molts dels continguts a treballar s'acompanyen de material audiovisual o activitats on-line.
- **Activitats interactives**: serveixen d'introducció a les que es treballen sobre el llibre i són prèvies a l'activitat individual. Poden ser realitzades col·lectivament o individualment. La seua disponibilitat a

- través d'Internet permet que siguen treballades pels alumnes a casa, reforçant d'aquesta manera el treball realitzat a classe.
- **Recursos d'internet:** també a través de la PDI accedirem a imatges, vídeos o enregistraments que reforcen els continguts treballats a classe. Seran emprats per a il·lustrar les explicacions de classe, i posteriorment per a construir activitats específiques.

En quant a **l'emprenedoria**, "Educar a un xiquet és essencialment ensenyar-li a prescindir de nosaltres". El **RD126/2014** especifica en el seu **article 10** que "Els currículums d'Educació Primària incorporaran elements curriculars orientats al desenvolupament i consecució de l'esperit emprenedor". Entre els objectius d'esta etapa, especificats en l'article 7 d'este RD, en relació a l'empreniment, destaca el de: *b) "Desenvolupar hàbits de treball individual i d'equip, d'esforç i de responsabilitat en l'estudi, així com actituds de confiança en sí mateix, sentit crític, iniciativa personal, curiositat, interès i creativitat en l'aprenentatge, i esperit emprenedor"*.

Sota estes premisses, en la meua PD sobre l'àrea de Ciències de la Naturalesa programaré **activitats encaminades a potenciar les iniciatives personals i l'esperit emprenedor del meu alumnat** mitjançant una **metodologia participativa i activa**, en la què el **treball col·laboratiu**, la responsabilitat, el lideratge i l'esperit d'equip cobren especial rellevància a la vegada que servisquen per a desenvolupar la competència d'aprendre a aprendre i la competència del sentit

d'iniciativa i esperit emprenedor. Així, doncs: treballarem el foment de **l'autonomia** de l'alumnat;

proposaré situacions basades en la **vida real** que siguen interessants; presentaré tasques, **assequibles** a les seues possibilitats i capacitats, que suposen entrenar en la planificació, fixar metes i estimular la motivació de l'èxit; fomentaré la **inventiva i la generació** d'idees; promouré el **treball en equips** d'aprenentatge cooperatiu, establint rols en el treball grupal: secretari/a, portaveu, encarregat/da de materials i moderador.

Per últim, respecte a l'**educació cívica i constitucional**, en la meua PD **tindrè molt en compte l'educació en valors cívics i constitucionals** que com a continguts impregnaran tota la meua activitat educativa. La **tolerància, la convivència escolar i social, la responsabilitat, la participació i cooperació, la democràcia, la justícia, la solidaritat, el valor de la interculturalitat, la igualtat i no-discriminació per raó de gènere, el pluralisme i la diversitat** són **valors** molt apreciades que treballen en la meua PD. El treball escolar de l'educació cívica i constitucional contribuirà al desenvolupament de la competència social i ciutadana.